

рівні, який зумовлюється рядом чинників. Найбільш істотним є неготовність учителів початкової школи до роботи з дітьми і батьками-ромами. Відповідно, вивчення етносоціального й етнокультурного життя, специфіки освітнього питання даної національної меншини Закарпаття – важлива комплексна науково-теоретична і предметно-практично проблематика, яка потребує подальшого ґрунтовного вивчення.

Список використаних джерел

1. Атрощенко Т. О. Особливості роботи вчителів початкової школи з ромськими дітьми / Т. О. Атрощенко // Вісник Черкаського університету. 2017. № 5. – С. 14-19.
2. Гаврош О. Волохи йдуть! [Електронний ресурс] / О. Гаврош // Україна молода. – 2007. – Випуск 227. – Режим доступу: <http://www.umoloda.kiev.ua/number/1058/188/37993/>, вільний.
3. Ємець Г. Цигани на Закарпатті : проблеми соціалізації / Г. Ємець, І. Мигович // Політологічні читання. – 1994. – № 1. – С. 140 – 166.
4. Орлова О. Освіта ромів : вирватися із замкненого кола [Електронний ресурс] / О. Орлова // Правовий простір. – 2015. – Режим доступу: http://www.irf.ua/anevents/news/osvita_romiv_virvatisya_iz_zamknenogo_kola/, вільний.

УДК 37.091.31:741.5:004:001.895(043.2)

ЛАКАТОШ В.В.
ЛАВРЕНОВА М.В.
Мукачівський державний університет, Україна

ВИКОРИСТАННЯ КОМІКСНОЇ ФОРМИ ПЕРЕДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ В ПРОЦЕСІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні комікси все більше перетворюються на ефективну навчальну методику, коли дітям цікаво не лише читати, а й створювати їх. У такому випадку вони стають зручною формою комунікації та відкривають якісно новий підхід до інтерналізації інформації. Це новаторський вид мистецтва з вагомим етичним, культурним, аксіологічним, гуманітарним і педагогічним потенціалом [2].

Питанням використання коміксів у навчально-виховному процесі займалися Т. Авсеєнкова, Н. Вострякова, Є. Даниленко, Е. Йорсатер, Т. Лях, М. Мелманн, Д. Ольшанський, Л. Пшеніцина, А. Резнікова, В. Салюкова, І. Семко, А. Сонін, Л. Столярова, І. Сущенко, І. Тікота та ін.

Комікс (від англ. comic – комедійний, комічний, смішний; рідше вживається англ. термін sequential art – дослівно «послідовне мистецтво», яке використовує прийом «далі буде») – це послідовність малюнків, зазвичай з короткими текстами, що створюють певну зв'язну розповідь. Ці тексти мають специфічну форму філактеру – «мовної бульбашки» («мовної хмарки», «мовного димка», виноски; англ. speech balloon), в якій розміщуються думки персонажу, заголовки та титри тощо [1].

У сфері освіти комікс може і повинен використовуватися як універсальна форма подачі інформації, завдяки його унікальним психологічним властивостям

впливу на особистість, а саме ємності відображення сутності ідей, що в нього закладаються, образності, орієнтованості й на свідомість людини, і на його почуття. Саме завдяки цьому, інформація учнями швидше і краще засвоюється, вони можуть побачити суть проблеми, вчаться виокремлювати головне. Особливо це важливо для інформації, яку досить складно, а іноді й неможливо передати вербальним способом. Логічніше задіяти візуальні канали сприйняття учнів, вдавшись у процесі пояснення до допомоги символів, знаків, образів або серії сюжетних малюнків, тобто коміксу, коли необхідно відобразити ті елементи знання, що вимагають логіки розміщення в певному положенні частин тіла під час роботи, траєкторії їхнього руху тощо з одночасним поясненням текстом поруч. Іноді це краще робити у формі діалогу, коли даються пояснення від другої особи, а це найбільш характерно для коміксної форми відображення інформації, навчального матеріалу. [3].

Сюжет коміксів зазвичай ґрунтується на дії. Персонажі постійно перебувають у русі. Тут рідко трапляються епізоди, де герой спить чи просто байдикує. Персонажі безперервно щось обговорюють, розповідають, про щось інформують, щось обіцяють, забороняють... Тому діти, які читають комікси, – не нудьгують, навпаки – із захопленням стежать за перебігом подій. У коміксах динаміка простежується на кожній сторінці, інформація, що міститься в картинках, усуває потребу в тривалих описах, завдяки чому легше сприймати і розуміти текст. Наприклад, розглянемо один з коміксів «Хто надто хвалиться, той потім кається», надрукований у журналі «Джміль» (№4, 2014 р.)

Запитання для бесіди з дітьми за коміксом:

- Як ви гадаєте, чи правильно повелися дерева? Чи варто було їм хвалити самих себе?
- А яке дерево вчинило мудро? Чому?
- Чому ялинка себе не похвалила? Чи правильно вона вчинила? Чи справді вона негарна?
- Можливо, іншим деревам варто було її похвалити? Чому?
- Знайдіть гарні добрі слова для кожного дерева. Чи є насправді негарні дерева?
- Чи зрозуміли листяні дерева, що вони вчинили неправильно? Що допомогло їм помітити красу ялинки?
- Чи завжди краса помітна одразу? У чому справжня краса?
- Яке дерево було справді гарним восени? Чому?
- Чи можна назвати ялинку скромною? Як ви розумієте вислів «Скромність прикрашає»?
- Чи завжди скромність прикрашає? Коли варто себе похвалити?

- Чи буває, що так само, як дерева у коміксі, діють люди?
- Хвалитися – це добре чи погано? Чому?
- Чия похвала більше греє душу – власна чи інших людей? Чому?
- Що означає подивитися на себе збоку? Чому це варто робити? Що тоді можна побачити?

Завдання: відтворити прослуханий діалог за картинками

Потенціал коміксу неможливо окреслити межами, адже це прогресивна інноваційна технологія, що не тільки полегшує навчально-виховний процес, а й робить його осмисленим та результативним. Комікси можуть допомогти кожній дитині стати завзятим читачем – мандрівником у світі безмежних знань та неперевершених відкриттів.

Список використаних джерел

1. Малюємо комікси щодо сталого розвитку: навч.-метод. посіб. / автори Е. Йорсатер, М. Мелманн, Л. Пшеніцина, І. Семко, І. Тікота; укр. версія І. Суцценко, О. Пометун. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docviewer.yandex.ua/?url=http%3A%2F%2Fesd.org.ua%2Fsites%2Fesd.org.ua%2Ffiles%2Fprograms%2Fcomix.pdf&name=comix.pdf&lang=uk&c=57252436eaf5>
2. Палько І. Використання коміксів у формуванні міжкультурної толерантності майбутніх соціальних педагогів / І. Палько //Збірник тез за результатами II Всеукраїнської Інтернет-конференції. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/123/Desktop/Комікси/комікси.pdf>
3. Юрженко В. В. Досвід використання навчальних коміксів в технологічних освітніх системах найбільш розвинутих країн світу / В. В. Юрженко. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <file:///C:/Users/123/Desktop/Комікси/комыски.pdf>

УДК 373.3.013.2(043.2)

ЛЕВЧАК Х. Ю.
БРИЖАК Н.Ю.

Мукачівський державний університет, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Згідно з законом України «Про освіту», основними принципами її розбудови є створення умов для повної реалізації здібностей, таланту, всебічного розвитку кожної людини; гуманітаризація; демократизація освіти; пріоритет загальнолюдських цінностей.

До проблеми визнання та реалізації принципів навчання зверталися такі педагоги, як Ж. Руссо, Я. Коменський, Г. Песталоцці К. Ушинський та його послідовник Г. Ващенко та інші. Вони в своїх працях доводили, що навчання повинно бути доступним класу, віку, рівню розвитку.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>